

NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

Board of Studies

Sociology

Design and Structure of B.A. Sem. III & IV courses at **U. G. Level for Semester based Credit System** to be implemented from **June-2012** in the subject of **Sociology**.

Semester – III

Core and Elective – 305	Social Anthropology
Core and Elective – 306	Rural Sociology
CC – 307	Social Problem in India - Part - 1

Semester – IV

CC 408 / CE 407	Sociology of Tribal Society
CC 409 / CE 408	Urban Sociology
CC – 410	Social Problem in India - Part - 2

SCHEME OF EXAMINATION;-

Students will be evaluated on the basis of a written examination at the end of each semester and internal assessment for each course during the semester. Each paper will be of three hours duration, and the maximum marks for each paper will be 70. The internal assessment for each course will be for 30 marks, out of which 20 marks will be for written tests. Assignments and book review given by the Department - 5 marks and - 5 marks for the present in each semester.

University examination would comprise of 5 questions of the total weighting of 70 marks.

Question 1 would be of 14 marks with internal option. In the answer of this question, the students will have to write an essay type answer in approximately 300 words.

Question 2 would also be of 14 marks with internal option. In the answer of this question, the students will have to write an essay type answer in approximately 300 words.

Question 3 would be having 4 questions of 10 marks (200 words) each. The students would have to answer any two of them.

Question 4 will have short questions of 2 marks each. The students are supposed to answer any six out of eight short questions.

Question 5 would be the question of objective type 10 questions of 1 mark each. There would be four options in the answer of all the questions, the students are supposed to answer all the questions compulsorily.

SEMESTER III

SR NO	COURSE CODE	COURSE TYPE	COURSE SUBJECT	CREDITS FOR DIRECT TEACHING	CREDITS FOR TEACHING BY OTHER METHOD	TOTAL CREDITS
1	CC 305	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
2	CC 306	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
3	CC 307	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
4	CE 305	CORE ELECTIVE / ALLIED	F.S.	3	1	4
5	CE 306	CORE ELECTIVE / ALLIED	F.S.	3	1	4

SEMESTER IV

SR NO	COURSE CODE	COURSE TYPE	COURSE SUBJECT	CREDITS FOR DIRECT TEACHING	CREDITS FOR TEACHING BY OTHER METHOD	TOTAL CREDITS
1	CC 408	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
2	CC 409	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
3	CC 410	CORE COMPULSORY	MAIN	3	1	4
4	CE 407	CORE ELECTIVE / ALLIED	F.S.	3	1	4
5	CE 408	CORE ELECTIVE / ALLIED	F.S.	3	1	4

વિષય : – સામાજિક માનવશાસ્ત્ર

B.A. Sem. III
CC 305 & CE 305

યુનિટ – ૧	પરિચય (સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો પરિચય) : (૧) માનવશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો (૨) માનવશાસ્ત્રની શાખાઓ (૩) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ (૪) અભ્યાસક્ષેત્ર, સામાજિક માનવશાસ્ત્રની પદ્ધતિઓ (૫) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું મહત્વ
યુનિટ – ૨	સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો : (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ (૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો ભારતમાં વિકાસ (૩) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ – સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર – સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ – સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્ર
યુનિટ – ૩	આદિમ સમાજ અને સંસ્કૃતિ : (૧) સંસ્કૃતિ, અર્થ, ખ્યાલ, લક્ષણો (૨) સંસ્કૃતિનો ખ્યાલ – બાય – ઈવાન્સ પ્રિયાર્ડ, મેલિનોવસ્કી, રેડકલીફ બ્રાઉન ટાયલર (૩) સાંસ્કૃતિક પ્રક્રિયાઓ (૧) સંસ્કૃતિ ગ્રહણ (૨) ઉત્ક્રાંતિ (૩) સંસ્કૃતિ પ્રસરણ (૪) પર સંસ્કૃતિકરણ (૫) આત્મીકરણ (૬) એકીકરણ, સુગ્રથન
યુનિટ – ૪	આદિમ અર્થવ્યવસ્થા : (૧) આદિમ અર્થવ્યવસ્થાનો અર્થ (વિશેષતા) લક્ષણો (૧) વન આધારિત અર્થવ્યવસ્થા (૨) ધર્મ (૩) સરળ ટેકનોલોજી (૪) શ્રમ વિભાજન (૫) ઉત્પાદન (૬) દેવું (૭) બચત (૮) મિલકત (૯) સંપત્તિ (૧૦) વિનિમય (૧૧) બજાર (૧૨) વપરાશની રીત
યુનિટ – ૫	આદિવાસીઓનું વર્ગીકરણ (૧) પરીચય (૨) ભૌગોલિક પાયા પરનું વર્ગીકરણ (૩) જાતીય પાયા પરનું વર્ગીકરણ (૪) ભાષાના પાયા પરનું વર્ગીકરણ (૫) સાંસ્કૃતિક સ્તરના પાયા પરનું વર્ગીકરણ

વિષય : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

B.A. Sem. III
CC 306 & CE 306

યુનિટ - ૧	ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ : (૧) પરિચય (૨) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ (૩) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર (૪) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ
યુનિટ - ૨	ગ્રામીણ સમાજના વિશિષ્ટ લક્ષણો : (૧) ગ્રામીણ સમાજમાં જ્ઞાતિ (૨) ગ્રામીણ સમાજમાં કુટુંબ (૨) ગ્રામીણ સમાજમાં લગ્ન (૪) ગ્રામીણ સમાજમાં સ્ત્રીઓ
યુનિટ - ૩	પંચાયતી રાજ : (૧) પંચાયતી રાજનો અર્થ (૨) પંચાયતી રાજના ઉદ્દેશ્યો (૩) પંચાયતી રાજનું ત્રીસ્તરીય માળખું (અ) ગ્રામ પંચાયત - માળખું અને કાર્યો (બ) તાલુકા પંચાયત - માળખું અને કાર્યો (ક) હ્લા પંચાયત - માળખું અને કાર્યો
યુનિટ - ૪	ગ્રામીણ સામાજિક સંગઠન : (૧) અનૌપચારિક સંગઠનનો અર્થ અને લક્ષણો (૨) ગ્રામીણ સામાજિક સંગઠન (અ) સહકારી મંડળીઓ (બ) ગ્રાહક સુરક્ષા સમિતિ (ક) ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ (ક) ગ્રામીણ સમુદાયોમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ
યુનિટ - ૫	ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવર્તન : (૧) પરિવર્તનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા (૨) ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબલો (૩) ગ્રામીણ સમાજમાં આવેલ પરિવર્તન (૪) ગ્રામીણ વિકાસ યોજનાઓ

Reference Books :

1. Desai A.R. : Rural Sociology in India.
2. Chitambar J.B. : Introduction Rural Sociology.
3. Bertrand Alvin : Rural Sociology, An Analysis of Contemporary Rural Life.
4. Dube S.C. : Indian Villages.
5. Dube S.C. : India's Changing Villages.
6. Kingsley Davis : Human Society.
7. Maciver and Page : Society : An Introductory Analysis.
8. Majmudar D.N. : Caste and Communication in an Indian Village.
9. Shrinivas M.N. : India's Villages.
10. Shrinivas M.N. : Social Change in Morden India.
11. ડૉ રાજેન્દ્રકુમાર શર્મા : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર
12. ડૉ વી ન સિંહ : ગ્રામીણ તથા નગરીય સમાજશાસ્ત્ર
13. ચૌહાન બલરાજ : ભારત મેં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર
14. દેસાઈ એ. આર. અને દેસાઈ નીરા : ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર.
15. એ. શાહ અને જે.કે.દવે : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર.

વિષય : ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ ભાગ – ૧

B.A. Sem. III

CC 307

યુનિટ – ૧	સામાજિક સમસ્યાની સૈધાંતિક પશ્યાદ ભૂમિકા : (૧) સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ (૨) સામાજિક સમસ્યાના લક્ષણો (૩) સામાજિક સમસ્યાના અભ્યાસના ઉદ્દેશો / હેતુઓ (૪) સામાજિક સમસ્યાના કાર્યો (૫) સામાજિક સમસ્યાના વિકાર્યો
યુનિટ – ૨	માળખાકીય સમસ્યાઓનો પરિચય : (૧) માળખાકીય સમસ્યાનું અર્થઘટન (૨) જ્ઞાતિ અસમાનતાની સમસ્યા (૩) લિંગ અસમાનતાની સમસ્યા (૪) પ્રાદેશિક અને ધાર્મિક વિસંવાદિતાની સમસ્યા
યુનિટ – ૩	કૌટુંબિક સમસ્યાઓનો પરિચય : (૧) દહેજ અર્થ કારણો અસરો ઉપાયો (૨) છૂટાછેડા અર્થ કારણો અસરો ઉપાયો
યુનિટ – ૪	વિકાસ સંબંધિત સમસ્યાઓ : (૧) અર્થ (૨) વિકાસ પ્રેરિત વિસ્થાપનની સમસ્યા (અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાયો) (૩) ઉપભોક્તાની (ગ્રાહકવાદ) સમસ્યા (અર્થ,કારણો,અસરો, ઉપાયો) (૪) મૂલ્યોની કટોકટી (અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાયો)
યુનિટ – ૫	કોમવાદ : (૧) કોમવાદનું અર્થઘટન (૨) કોમવાદના કારણો (૩) કોમવાદની સમસ્યા નિવારણના ઉપાયો

Reference Books :

1. John Kane : Social Problems (1992)
2. Harton and Leslie : Sociology of Social Problems.
3. Mamoria C.B. : Social Problems and Social Disorganization in Indian (1970)
4. Clinard Marshall B : Sociology Deviant Behaviour;
5. Madan G.R. : Indian Social Problems
6. Howard Becker (Ed.) Socail Problems - A Modern Approach.
7. Robert Merton and Robert Nisbet (Edited) : Contemporary Social Problems (1971)
8. Sushichandra : Sociology of Deviation in India.
9. Stephen Schafer and Other : Social Problems in an Changing Society.
10. Saeaswati Mishra : Problems and Social Adjustment in Old Age.
11. Gillin : Social Problem
12. Brij Mohan : Indian Social Problems.
13. એ. .શાહ અને જે.કે.દવે : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર.
14. Kumudini Dandekay : The Elderly in India.
15. P.N.Sati : Retired and Aging People.
16. Mishra Saraswati : Problems and Social Adjustment in Old Age.
17. Sharm and Dak : Aging in India.

વિષય : – આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર
B.A. Sem. IV
CC 408 & CE 407

યુનિટ – ૧	આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર : (૧) પરિચય (૨) આદિવાસી સમાજના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ / વ્યાખ્યા (૩) આદિવાસી સમાજના સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ (૪) આદિવાસી સમાજના સમાજશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા
યુનિટ – ૨	આદિવાસી સમાજની સામાજિક – સાંસ્કૃતિક રૂપરેખા : (૧) સગપણ સંબંધો (૨) કુટુંબ (૩) લગ્ન
યુનિટ – ૩	આદિવાસીઓની સમસ્યાઓ : (૧) ગરીબીની સમસ્યા – દેવાની સમસ્યા – શોષણની સમસ્યા (૨) જમીન સ્વત્વાપર્ણની સમસ્યા – કૃષિ વિષયક સમસ્યાઓ – નિરક્ષરતાની સમસ્યા – આદિવાસી સમસ્યાઓ અને પંચવર્ષીય યોજનાઓ
યુનિટ – ૪	આદિવાસીઓનું સુગ્રંથન અને તેમની ઓળખ (અસ્મિતા) : (૧) અલગતાનો અભિગમ – આત્મીકરણનો અભિગમ (૨) સુગ્રંથનો અભિગમ – આદિવાસી ઓળખ
યુનિટ – ૫	ગુજરાતની કેટલીક આદિજાતિઓના સમાજ વનનો : (૧) પરિચય – ગુજરાતના ભીલ આદિવાસીઓનું સમાજ વન (૨) ગુજરાતના દૂબળા આદિવાસીઓનું સમાજ વન (૩) ગુજરાતના સિદ્દી આદિવાસીઓનું સમાજ વન

Reference Books :

1. Ghurye G.S. : The Scheduled Tribes
2. Kapadia K.M. : Marriage and Family in India
3. Karve Irawati : Kinship Organization in India
4. Majumdar and Mudan : An Introduction to Social Anthropology.
5. Amar kumar Singh and M.K.Jabbi : Status of Tribals in India
6. L.P.Vidyarthi and Binay Rai : The Tribal Culture of India
7. Devendra Thakur and D.N. Tharkur : The Tribal Life and Forests
8. Anilkumar Singh : Adivasis
9. Govt. of India : The Tribal People of India.
11. શાહ વિમલ : ગુજરાતના આદિવાસીઓ
12. શાહ વિમલ : આદિવાસીઓના પ્રશ્નો
13. શાહ પી. . : ગુજરાતના દુબળા
14. પંડયા ગૌરીશંકર પ્ર. : દૂબળા જાતિમા પરંપરાગત જાતિપંચ
15. શાહ એ. . અને દવે જે.કે. : ભારતીય આદિવાસી સમાજ

વિષય : નગર સમાજશાસ્ત્ર
B.A. Sem. IV
CC 409 & CE 408

યુનિટ - ૧	નગર સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ, કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ : (૧) નગર સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યા (૨) નગર સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર (૩) નગર સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ
યુનિટ - ૨	ભારતમાં નગર સમાજ : (૧) નગર સમાજનું સ્વરૂપ (ખાસીયતો)
યુનિટ - ૩	નગર સમાજના વિશિષ્ટ લક્ષણો : (૧) નગર સમાજમાં જ્ઞાતિ (૨) નગર સમાજમાં કુટુંબ (૩) નગર સમાજમાં લગ્ન (૪) નગર સમાજમાં સ્ત્રીઓ
યુનિટ - ૪	નગર સમાજના પ્રશ્નો : (૧) નગર સમાજમાં ગુનાખોરીની સમસ્યા (૨) નગર સમાજમાં વેશ્યા વ્યવસાયની સમસ્યા (૩) નગર સમાજમાં રહેઠાણની સમસ્યા (૪) પર્યાવરણ સંબંધિત - પ્રદુષણ (૫) આરોગ્ય સંબંધિત - સમસ્યા
યુનિટ - ૫	નગર સમુદાયોનું સ્થાનિક સ્વશાસન : (૧) નગરપાલિકા - સ્થાનિક સ્વશાસનની સંસ્થા તરીકે (૨) મહાનગરપાલિકા - સ્થાનિક સ્વશાસનની સંસ્થા તરીકે

Reference Books :

1. Anderson Neils : Our Industrial Urban Civilization
2. Balsara J. F. : Problems of Rapid Urbanization in India.
3. Turner (Ed.) : India's Urban Future.
4. Rao M.S.A. (Ed.) : Urban Sociology in India.
5. Desai A.R. : Slum and Urbanization.
6. Ashish Bose : Trends in India's Urbanization.
7. Berge : Urban Sociology.
8. M. S. Gore : Urbanization
9. R. Ramchandren : Urbanization and Urban System in India.
10. ડૉ. રાજેન્દ્રકુમાર શર્મા : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર
11. ડૉ. વી. ન. સિંહ : ગ્રામીણ તથા નગરીય સમાજશાસ્ત્ર
12. વિદ્યાર્થી લલિત પ્રસાદ : ભારતીય નગર (સંપાદક : ડૉ. દેસાઈ એન. દેસાઈ)
13. ડૉ. હરીશ દોશી : નગર સમાજશાસ્ત્ર
14. ગુજરાત સરકાર : ગુજરાત નગરપાલિકા અધિનિયમ (સુધારેલો)
15. એ. .શાહ અને જે.કે.દવે : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર.

વિષય : ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ ભાગ – ૨

B.A. Sem. IV

CC 410

યુનિટ – ૧	સામાજિક સમસ્યાની તરફના કેટલાંક (વિવિધ) સમાજશાસ્ત્રીય અભિગમો : (૧) સામાજિક વિઘટનનો અભિગમ (૨) વિમુખીકરણનો અભિગમ (૩) એનોમીનો અભિગમ
યુનિટ – ૨	વિઘટન સંબંધિત સમસ્યાઓ : (૧) સામાજિક વિઘટનનો અર્થ (૨) ભ્રષ્ટાચાર અર્થ, કારણો, અસરો ઉપાયો (૩) નશીલા દ્રવ્યો / વ્યસનની સમસ્યા અર્થ, કારણો યુવાનોમાં વધતુ વ્યસનનું પ્રમાણ (૪) નશા નાબૂદી માટેના ઉપાયો / સૂચનો
યુનિટ – ૩	ઘરેલું હિંસા : (૧) ઘરેલું હિંસાનું અર્થઘટન (૨) ભારતમાં ઘરેલું હિંસાના વિવિધ સ્વરૂપો (૩) ઘરેલું હિંસાના પરિબળો / કારણો (૪) ઘરેલું હિંસાને નિયંત્રિત કરવાના ઉપાયો
યુનિટ – ૪	વૃદ્ધજનોની સમસ્યા: (૧) વૃદ્ધાવસ્થાનું અર્થઘટન (૨) વૃદ્ધોની વિવિધ સમસ્યાઓ (૩) વૃદ્ધોની સમસ્યાઓની અસરો (૪) વૃદ્ધોની સમસ્યાઓની અસરો (૫) વૃદ્ધોની સમસ્યા નિવારવાના ઉપાયો
યુનિટ – ૫	એઈડ્ઝ : (૧) એઈડ્ઝનું અર્થઘટન (૨) એઈડ્ઝ પાછળના જવાબદાર પરિબળો (૩) એઈડ્ઝની સમસ્યાની અસરો (૪) એઈડ્ઝ અટકાયત અને નિયંત્રણ / ઉપાયો

Reference Books :

1. John Kane : Social Problems (1992)
2. Harton and Leslie : Sociology of Social Problems.
3. Mamoria C.B. : Social Problems and Social Disorganization in Indian (1970)
4. Clinard Marshall B : Sociology Deviant Behaviour;
5. Madan G.R. : Indian Social Problems
6. Howard Becker (Ed.) Socail Problems - A Modern Approach.
7. Robert Merton and Robert Nisbet (Edited) : Contemporary Social Problems (1971)
8. Sushichandra : Sociology of Deviation in India.
9. Stephen Schafer and Other : Social Problems in an Changing Society.
10. Saeaswati Mishra : Problems and Social Adjustment in Old Age.
11. Gillin : Social Problem
12. Brij Mohan : Indian Social Problems.
13. એ. .શાહ અને જે.કે.દવે : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર.
14. Kumudini Dandekay : The Elderly in India.
15. P.N.Sati : Retired and Aging People.
16. Mishra Saraswati : Problems and Social Adjustment in Old Age.
17. Sharm and Dak : Aging in India.